

Spółdzielnia Mieszkaniowa "Pionier" w Kętrzynie

Szanowni członkowie i mieszkańcy Spółdzielni.

W połowie stycznia 2025 r. dostawca ciepła - Spółka KEC Komec - obniżyła temperaturę ciepłej wody. Dlaczego zrobiła to wbrew zawartej Umowie i przepisom prawa? Dlaczego zrobiła to bez powiadomienia mieszkańców i wbrew zasadom współżycia społecznego?

SM Pionier, 30 września 2024 r., podjęła działania w celu obniżenia kosztów dostawy ciepłej wody. Wnioskowała do KEC Komec o obniżenie zamówionej mocy ciepła, w celu zmniejszenia kosztów stałych podgrzania wody. **Szacowane zmniejszenie kosztów dla mieszkańców to 180 000 zł rocznie, na Osiedlu Piastowskim i Osiedlu Sikorskiego.**

Uzasadnieniem było zmniejszenie ilości mieszkańców w porównaniu do lat ubiegłych, co spowodowało zmniejszenie zużycia ciepłej wody. Koszty stałe zamówionej mocy ciepła z KEC Komec były zbyt wysokie, bo rozkładały się na mniejszą ilość mieszkańców.

Spółka Komec ten wniosek przyjęła i podpisała aneks. Jednak w połowie stycznia 2025 r., bez powiadomienia SM Pionier obniżyła temperaturę ciepłej wody. Wbrew zawartej Umowie i przepisom prawa, zastosowała działania sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Spółka Komec ma kotłownie, sieci przesyłowe i wymiennikownie ciepła. W tych wymiennikowniach Spółka Komec reguluje temperaturę wody i przepływy. Klucze do wymiennikowni ma tylko Komec. Spółdzielnia nie ma tam dostępu. Nie może więc zmieniać temperatury i przepływów, które zapewniają temperaturę w okresie zwiększonego poboru ciepłej wody.

Zgodnie z zawartą w 2005 r., Umową pomiędzy dostawcą ciepła - Spółką Komec

a odbiorcą - SM Pionier, § 2 ust. 1 Spółka **KEC Komec zobowiązuje się do utrzymywania, temperatury ciepłej wody użytkowej na wyjściu z węzła nie mniej niż 50° C.**

Zgodnie z § 7 ust. 6 Przekroczenie mocy zamówionej przez Odbiorcę spowoduje zastosowanie § 44 ust. 4 rozporządzenia taryfowego.

Zgodnie z § 7 ust. 7 W przypadku stwierdzenia (na podstawie urządzeń pomiarowych) większego przepływu niż wymieniony w zał. 1 zostanie z niego wyliczona moc zamówiona i będzie ona podstawą do rozliczeń (...).

Jak wynika z zawartej Umowy i przepisów prawa, Spółka Komec nigdy nie miała prawa do obniżania temperatury. Nie ma prawa do obniżania temperatury tym bardziej, że do tej pory nie przedstawiła dla SM Pionier żadnych informacji o rzeczywistym wykorzystaniu mocy całkowitej. Ustawione przepływy mają zapewnić temperaturę wody ustaloną w Umowie i aneksach.

Spółka Komec jest monopolistą. Zastosowała przymus pod rygorem braku dostawy ciepłej wody, o temperaturze wymaganej umową. Zastosowała działania sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

SM Pionier wystąpi o udzielenie upustów finansowych dla mieszkańców budynków, w których KEC Komec nie zapewniła wymaganej temperatury ciepłej wody użytkowej.

Szanowni Członkowie i Mieszkańcy Spółdzielni.

Przedstawiamy Państwu część tekstową (skrót) opracowania pt.:

Wielkość mocy średniej dobowej i szczytowej energii cieplnej na potrzeby ciepłej wody w budynkach Osiedla Piastowskiego SM „Pionier” w Kętrzynie.

Autor opracowania był Biegłym sędzią z dziedziny energetyki i chłodnictwa w latach 2012-2022. Posiadał Świadectwo kwalifikacyjne D uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru urządzeń wytwarzających i przesyłających ciepło w latach 2015- 2020. Certyfikowany zarządca energetyczny AEE od 2020 r. Członek AEE od 2002 r. Doświadczenie zawodowe w branży ponad 25 lat. W 2024 r. wykonał ponad 30 opracowań z zakresu ciepłownictwa.

Celem niniejszego opracowania jest obliczenie średniej dobowej wielkości mocy energii cieplnej dostarczanej w drugiej połowie 2024 r., która to wielkość powinna być przyjęta jako moc zamówiona oraz mocy szczytowej zużywanej na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynkach Spółdzielni Mieszkaniowej „Pionier” w Kętrzynie. Podstawą do wyliczeń powyższych wielkości jest informacja przygotowana przez Zarząd Spółdzielni o wielkości zużytej w drugim półroczu 2024 r. energii cieplnej na potrzeby przygotowania ciepłej wody.

Pierwszym krokiem tych wyliczeń jest obliczenie wielkości średniej w okresie miesiąca mocy energii cieplnej w poszczególnych węzłach: Chrobrego 16, Chrobrego 17 B, Dąbrowskiego 32 A, Kazimierza Wielkiego 3, Kazimierza Wielkiego 3 A, Kazimierza Wielkiego 6, Królowej Bony 5, Królowej Bony 7, Królowej Bony 10, Królowej Jadwigi 9, Królowej Jadwigi 10, Łokietka 2, Łokietka 4, Łokietka 24, Łokietka 25 A.

Moc średnia miesięczna różni się od średniej dobowej wielkości mocy, którą to wielkość należy przyjmować jako moc zamówioną.

W okresie mojej pracy w Olsztyńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej wielokrotnie przeprowadzałem analizy, której celem było porównanie wielkości mocy cieplnej średniej dobowej na podstawie

rzeczywistych pomiarów zużycia ciepła w oparciu o wskazania liczników ciepła na potrzeby przygotowania ciepłej wody, w stosunku do średniej w okresie miesiąca mocy cieplnej. Z moich pomiarów i wyliczeń wynikało, że różnice pomiędzy tymi wielkościami zawierają się w granicach $\pm 16 \div 18\%$.

Do określenia mocy średniej dobowej w niniejszym opracowaniu przyjąłem:

- średnią miesięczną moc energii cieplnej najwyższą jaka wystąpiła na danym węźle w drugim półroczu 2024 r.
- wskaźnik zwiększający tą moc o 25%

W celu zapewnienia prawidłowej temperatury ciepłej wody należy podać dostawcy ciepła wielkość mocy szczytowej, która jest niezbędna dla prawidłowego ogrzania wody w godzinach największego jej rozbioru. Moc szczytowa jest większa od średniej w okresie doby mocy o wielkość współczynnika nierównomierności poboru wody.

Współczynnik nierównomierności poboru jest funkcją ilości mieszkańców korzystających z ciepłej wody. Zasady obliczania tego współczynnika zawarte są w Polskiej Normie PN-92/B-01706

$N_h = 9,32 \times U$ do potęgi $-0,244$ gdzie:

N_h –współczynnik nierównomierności poboru ciepłej wody.

U – ilość mieszkańców korzystających z ciepłej wody z danego węzła.

W tabeli zestawilem dane dotyczące wielkości mocy energii cieplnej zużywanej do przygotowania ciepłej wody użytkowej z umowy łączącej strony oraz obliczeń:

Adres węzła	Moc zamówiona na 2024	Moc zamówiona na 2025	Obliczona moc szczytowa
---	MW	MW	MW
1	2	3	5
Łokietka 25	0,080	0,064	0,111
Królowej Bony 10	0,215	0,145	0,260
Chrobrego 17 B	0,100	0,070	0,126
Dąbrowskiego 32A	0,115	0,088	0,141
Kazimierza Wlk. 3	0,125	0,089	0,156
Kazimierza Wlk. 3A	0,075	0,057	0,094
Kazimierza Wlk. 6	0,095	0,074	0,128
Królowej Bony 5	0,125	0,100	0,128
Królowej Bony 7	0,040	0,036	0,075
Królowej Jadwigi 9	0,103	0,082	0,140
Królowej Jadwigi 10	0,070	0,045	0,073
Łokietka 2	0,100	0,069	0,144
Łokietka 4	0,120	0,085	0,165
Łokietka 24	0,080	0,057	0,118
Chrobrego 16 I	0,148	0,105	0,175

1. Z obliczeń na podstawie danych rzeczywistego zużycia ciepła, wynika że energia cieplna na potrzeby przygotowania ciepłej wody w 2024 r. była dostarczana przy znacznie mniejszej mocy niż wynikało to z umowy.

2. Wielkości mocy zamówionej przez Spółdzielnię we wrześniu 2024 r., a mające obowiązywać w 2025 r. były nadal wyższe od energetycznych potrzeb tego procesu.

Podsumowanie

Spółka KOMEC po otrzymaniu we wrześniu 2024 r. nowego zapotrzebowania na moc energii cieplnej dla ciepłej wody, przyjęła te wielkości, niezgodnie z obowiązującym prawem, jako moc szczytową i według tych wielkości ustawiła przepływ wody grzewczej do

wymienników. Taką informację przekazali pracownicy Spółki KOMEC na spotkaniu w siedzibie Spółdzielni w dniu 30-01-2025 r.

Moc zamówiona jest mocą średnią w ciągu doby a nie mocą szczytową. W tej sytuacji musiało następować niedogrzanie wody w godzinach jej największego rozbioru.

Spółka KOMEC mająca w swojej załodze specjalistów z zakresu ciepłownictwa, po otrzymaniu nowego zapotrzebowania na moc zamówioną, powinna była wystąpić do Spółdzielni o uzupełnienie zapotrzebowania o wielkość mocy szczytowej, tak jak to czynią inne przedsiębiorstwa ciepłownicze w kraju – przykład olsztyńska Spółka MPEC.

Dostawca ciepła sam nie jest w stanie określić wielkości mocy szczytowej, gdyż zależy ona od współczynnika nierównomierności poboru wody, a ta wielkość zależy od ilości mieszkańców, która to wielkość nie jest znana dostawcy ciepła.

Obecnie Spółdzielnia powinna przesłać do Spółki KOMEC dane dotyczące mocy szczytowej według wielkości zawartych w powyższej tabeli, w kolumnie 5, ale nie jako nowe zapotrzebowanie, tylko jako uzupełnienie zapotrzebowania z września 2024 r.

Celem dotrzymania parametrów ciepłej wody w punktach czerpalnych budynku Spółdzielni, Spółka KOMEC powinna ustawić tak regulatory przepływu, ażeby była możliwość okresowej dostawy ciepła przy mocy szczytowej.

W okresach doby o mniejszym zapotrzebowaniu na ciepłą wodę regulatory sterowane temperaturą wody wychodzącej do wewnętrznej instalacji c.w. będą zmniejszały natężenie przepływu wody grzewczej.

Pytania do eksperta z zakresu ciepłownictwa

Pytanie 1

Czy wg przepisów prawa zamówiona moc cieplna liczona jest jako całość czy oddzielnie moc do ogrzewania i oddzielnie moc do podgrzania wody?

Odpowiedź

Zapotrzebowanie na moc cieplną podaje się odrębnie na potrzeby ogrzewania budynków i oddzielnie na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej. Podstawą obciążenia odbiorcy jest suma tych dwóch mocy. Zamówiona moc cieplna na potrzeby centralnego ogrzewania jest to moc szczytowa jaka może wystąpić wówczas kiedy temperatura zewnętrzna wynosi średniodobowo -22°C . Na potrzeby ciepłej wody moc zamówiona jest średnią dobową mocą energii cieplnej zużytej na ten cel. Łączna moc wynika z sumy tych dwóch wielkości. Dla dostawcy ciepła celem prawidłowego sterowania siecią cieplną w okresie lata ważna jest moc szczytowa na potrzeby ciepłej wody. W tym konkretnym przypadku jest ona większa od mocy średniej dobowej o 3,588 razy (jest to współczynnik nierównomierności poboru ciepłej wody w okresie doby). Wielkość mocy szczytowej ciepłej wody nie rodzi żadnych skutków finansowych. Opłaty dotyczą tylko mocy zamówionej a nie mocy szczytowej, która to wielkość jest tylko parametrem technicznym.

Pytanie 2

Czy mając niewykorzystaną moc ciepła na ogrzewanie można ją przeznaczyć na podgrzanie wody?

Odpowiedź

Odpowiedź jest krótka i oczywista – **TAK**.

Pytanie 3

Czy Komec (profesjonalny dostawca ciepła) ma prawo obniżyć temperaturę poniżej 50°C , jeżeli uważa, że zamówiona moc ciepła do podgrzania wody jest zbyt mała, a moc łączna wystarcza do podgrzania tej wody?

Odpowiedź

Dostawca jest zobowiązany do takiego sterowania węzłem ażeby ciepła woda była w punktach czerpalnych w mieszkaniach lokatorów w przedziale od $+45^{\circ}\text{C}$ do $+55^{\circ}\text{C}$. (Polska Norma PN – 92/B – 01706). Dostawca ciepła nie ma prawa obniżać temperatury ciepłej wody ani temperatury ogrzewanych pomieszczeń. Jeżeli Dostawca ciepła uważa, że moc zamówiona dla węzła jest zbyt mała, to przy zachowaniu prawidłowych temperatur w instalacjach wewnętrznych budynku Dostawcy przysługuje, ale tylko w okresie grzewczym, prawo dokonania kontroli i obliczenie faktycznie dostarczanej mocy cieplnej według wzoru zawartego w rozporządzeniu z dnia 7 kwietnia 2020 r. Ministra Klimatu w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło § 40 punkt 2 i 3. W okresie grzewczym priorytetem jest ciepła woda i nie można dozować ciepła tylko do wysokości mocy zamówionej. W okresie letnim moc zamówiona dla węzła jest znacznie wyższa niż potrzebna jest dla ciepłej wody.

Obecnie moc zamówiona na potrzeby ciepłej wody (dla węzła B10) wynosi 125 kW, a według moich wyliczeń Komec dostarczał energię dla ciepłej wody przy mocy zamówionej na poziomie nie wyższym niż 97 kW.